

คอลัมน์ “แจงส์เป็ย” ฉบับวันที่ 25 เมษายน 2569

“โรงแรมสีเขียว” ... ทางรอดที่ยั่งยืนของท่องเที่ยวไทย

ดร.พรเพ็ญ สดศรีชัย
ธนาคารแห่งประเทศไทย

ปัญหาเศรษฐกิจที่รุมเร้าประเทศไทยมีหลายสาเหตุระคนๆ ทั้งความไม่แน่นอนจากภายนอก โดยเฉพาะความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ปัจจุบัน ที่กระทบต่อต้นทุนพลังงานและห่วงโซ่อุปทานทั่วโลก และปัญหาภายในด้านโครงสร้าง ที่ท่านผู้ว่าการแบงก์ชาติ คุณวิทย์ รัตนกร เคยกล่าวถึง โดยแบงก์ชาติเข้าไปมีส่วนร่วมกับภาคส่วนต่างๆ เพื่อช่วยกันแก้ไขปัญหา

สัปดาห์ที่แล้ว แบงก์ชาติร่วมกับกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม (กรม สส.) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ธนาคารพาณิชย์ (ธพ.) สมาคมบริษัทจัดการพลังงานไทย (ESCO) และบริษัทเงินทุนระหว่างประเทศ (IFC) เปิดตัว [โครงการ “Financing the Transition: Green Solutions for Hotels”](#) เพื่อขับเคลื่อนระบบนิเวศการท่องเที่ยวไทยให้ก้าวสู่มาตรฐานสากลอย่างเป็นรูปธรรม โดย ดร. รุ่ง มัลลิกะมาส รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพสถาบันการเงิน เป็นองค์ปาฐกกล่าวเปิดงาน

บริบทการเปลี่ยนแปลง จากทางเลือก สู่ ทางรอด ของโรงแรมไทย

การปรับตัวสู่ธุรกิจสีเขียว (Green Transition) ไม่ได้เป็นเพียงการทำ CSR หรือ การสร้างภาพลักษณ์ แต่เป็นความจำเป็นอย่างเร่งด่วนของอุตสาหกรรมโรงแรมไทย เพราะต้นทุนของการไม่ปรับ (cost of Inaction) จะสูงกว่า เนื่องจาก

(1) การปรับกฎกติกาของต่างประเทศ ที่คาดหวังให้คู่ค้าดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน โดยกฎหมายและนโยบาย จะมีความเข้มข้นขึ้นเรื่อยๆ เช่น ของสหภาพยุโรป ซึ่งจะทำให้โรงแรมไทยที่มีลูกค้าหรืออยู่ในห่วงโซ่อุปทานของบริษัทในยุโรป เช่น ทำการตลาดผ่านแพลตฟอร์มของต่างประเทศ ต้องรายงานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมมากขึ้น และ ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานความยั่งยืนที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล เช่น Green Hotel Plus เป็นต้น

(2) พฤติกรรมผู้บริโภค ให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวในลักษณะ sustainability มากขึ้น จากรายงานการเดินทางอย่างยั่งยืนของ Booking.com ในปี 2025 พบว่า นักท่องเที่ยวทั่วโลกกว่า 84% ต้องการเดินทางอย่างยั่งยืนและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

(3) วิกฤติพลังงาน ความขัดแย้งในสถานการณ์ตะวันออกกลาง ทำให้การพึ่งพิงพลังงานฟอสซิลมีต้นทุนสูงขึ้น และหายาก ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน (Energy Efficiency) และใช้พลังงานทางเลือก (Renewable Energy) ให้มากขึ้น

การ Go Green จึงเป็นการลดต้นทุนแบบยั่งยืนและเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขัน ภายใต้ภาวะโลกรวนเช่นปัจจุบันค่ะ

บทบาทของภาคการเงิน (Financing the Transition)

แบงก์ชาติตระหนักถึงความสำคัญของการเงินยั่งยืน จึงได้ขับเคลื่อนภาคการเงินให้เป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนให้ประเทศไทยเปลี่ยนผ่านสู่ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม โดยที่ผ่านมามีการพัฒนา **“Thailand Taxonomy”** มาตรฐานกลางที่ใช้อ้างอิง เพื่อจัดกลุ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นรากฐาน (building block) ที่จำเป็น แต่ยังไม่เพียงพอ เพราะอาจใช้เวลา แบงก์ชาติเห็นความจำเป็นในการผลักดันให้เกิดเป็นรูปธรรมมากขึ้น จึงเป็นที่มาของโครงการ Financing the Transition ครั้งแรกเมื่อปีที่แล้ว ตามแนวคิดของอดีตผู้ว่าการ ดร. เศรษฐพุฒิ สุทธิวาทนฤพุฒิ โดยจัดโครงการที่ให้ ธพ. นำเสนอผลิตภัณฑ์ทางการเงินเพื่อตอบโจทย์ลูกค้า

โครงการฯ บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ในระดับหนึ่ง แต่มีสิ่งที่เรียนรู้ 3 เรื่อง คือ

- (1) ความตระหนักรู้ของภาคธุรกิจ ความตั้งใจที่จะปรับตัวของผู้ประกอบการเป็นสิ่งสำคัญที่สุด
- (2) ไม่เพียงแต่เงิน แต่ต้องการองค์ความรู้หรือเทคโนโลยีที่จำเป็นในการปรับตัว แม้ธุรกิจอยากปรับตัว แต่ไม่รู้ว่าจะเปลี่ยนอย่างไร รวมทั้งเทคโนโลยีการปรับตัวของธุรกิจขนาดใหญ่ อาจไม่เหมาะกับ SMEs ดังนั้น จึงต้องการการสนับสนุนด้านองค์ความรู้หรือเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับตนเองด้วย
- (3) แรงจูงใจของภาครัฐในการสร้างการเปลี่ยนผ่านที่ง่ายขึ้น เช่น กระบวนการในการขอใบ certificate

การจัดโครงการ Financing the Transition ครั้งที่ 2 แบงก์ชาติจึงได้พัฒนารูปแบบการดำเนินการแบบครบวงจร (total solutions) และเริ่มจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่เผชิญหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญ โดยเฉพาะกฎเกณฑ์สากลและพฤติกรรมนักท่องเที่ยว รวมทั้งยังเป็นหนึ่งใน 6 กลุ่มอุตสาหกรรมสำคัญภายใต้แนวคิด **“Reinvent Thailand”** กอปรกับโรงแรมในไทยยังปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงกว่าค่าเฉลี่ยของโลกถึง 3-4 เท่า

แนวปฏิบัติสำหรับผู้ประกอบการ เพื่อการเปลี่ยนผ่านด้านสิ่งแวดล้อม

แบงก์ชาติจับมือกับภาคี เพื่อสร้างกลไกสนับสนุนแบบครบวงจร ที่ครอบคลุมตลอด journey การปรับตัวของผู้ประกอบการโรงแรมไทย รวม 4 ขั้นตอน คือ **“รู้-วัด-ลด-ยกระดับหรือได้ Cer(tificate)”**

- (1) **“รู้”** การตระหนักรู้และเข้าใจแนวทางการปรับตัวที่เหมาะสมกับโรงแรมแต่ละขนาด โดยการสนับสนุนจาก ESCO เพื่อให้ผู้ประกอบการเข้าใจว่าจะเริ่มต้นปรับการใช้พลังงานอย่างไรที่เหมาะสมกับธุรกิจของตนเอง
- (2) **“วัด”** การประเมินสถานะ โดยโรงแรมสามารถเก็บข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจกขององค์กรผ่านแพลตฟอร์ม CF-Hotels ของ ททท. เพื่อให้รู้ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของตนเอง และใช้ข้อมูลนี้ในการวางแผนลดการปล่อยก๊าซหรือประกอบการขอสินเชื่อ
- (3) **“ลด”** ต้นทุนการลงทุนเพื่อการปรับตัวด้านสิ่งแวดล้อม โดยได้รับการสนับสนุนจาก ธพ. ที่เข้าร่วมโครงการในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่มีเงื่อนไขที่เหมาะสม จูงใจ และสอดคล้องกับการปรับตัวของโรงแรม นอกจากนี้ ธุรกิจโรงแรมยังสามารถได้รับการค้าประกันสินเชื่อผ่านบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) และสามารถเข้าร่วม **โครงการ “SMEs Credit Boost”** ที่จะช่วยลดต้นทุนและเพิ่มโอกาสให้ธุรกิจโรงแรมเข้าถึงสินเชื่อได้เพิ่มขึ้น

- (4) “ได้ Certificate)” คือ การยกระดับเพื่อให้ได้มาซึ่งมาตรฐานความยั่งยืน เป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยการสนับสนุนจาก กรม สส. และ IFC ในการเข้ามาช่วยผลักดันให้โรงแรมได้มาตรฐาน Green Hotel Plus และ ใบรับรองอาคารสีเขียวนานาชาติ EDGE (Excellence in Design for Greater Efficiencies) เช่น โรงแรมจะต้องประหยัดพลังงาน น้ำ และลดการปล่อยคาร์บอนในวัสดุตามเกณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานสากล

การเปลี่ยนผ่านสู่ “โรงแรมสีเขียว” อาจมีต้นทุนในวันนี้ แต่หากไม่เริ่มทำ วันข้างหน้าต้นทุนของการไม่ปรับตัวจะสูง จนธุรกิจอาจไม่สามารถรับไหวณะคะ การเริ่ม Go Green ในรูปแบบที่เหมาะสมกับโรงแรมของตนเอง เริ่มจากการตระหนักรู้ การประเมินสถานะตนเอง และเพิ่มโอกาสเข้าร่วมโครงการ เช่น SME Credit Boost เพื่อลดต้นทุนของการลงทุนในการปรับเปลี่ยน ท้ายที่สุดจะนำมาซึ่งการยกระดับสู่มาตรฐานสากลที่สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืนคะ

** บทความนี้เป็นความคิดเห็นส่วนบุคคล จึงไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความเห็นของหน่วยงานที่ผู้เขียนสังกัด **